

VŠEOBECNÉ POISTNÉ PODMIENKY POISTENIA MAJETKU A ZODPOVEDNOSTI ZA ŠKODU PRE BYTOVÉ DOMY VPPBD/1116

platné od 21.11.2016 do 22.02.2018

ČASŤ I.

Všeobecné ustanovenia

Článok 1

Úvodné ustanovenie

Pre zmluvné poistenie majetku a zodpovednosti za škodu pre bytové domy, ktoré uzaviera Union poisťovňa, a.s. (ďalej len „poisťovateľ“), platia tieto Všeobecné poistné podmienky poistenia majetku a zodpovednosti za škodu pre bytové domy VPPBD/1116 (ďalej len „VPPBD“) a poistná zmluva.

Článok 2

Výklad pojmov

Pre účely poistenia podľa týchto VPPBD platí ďalej uvedený výklad pojmov:

1. **Atmosférické zrážky** – jav, pri ktorom dažďové alebo snehové zrážky vniknú cez strechu, obvodové steny alebo iné stavebné súčasti do poistenej stavby.
2. **Bezpečnostná cylindrická vložka** - vymeniteľná časť skrine zámku meniaci jednoduchý zámok na bezpečnostný.
3. **Byt** - obytná miestnosť alebo súbor obytných miestností s príslušenstvom usporiadaný do funkčného celku s vlastným uzavretím určený na trvalé bývanie, vrátane stavebných súčastí, prípojok a spoluvlastníckeho podielu na spoločných častiach a spoločných zariadeniach.
4. **Bytový dom** - stavba určená na bývanie pozostávajúca zo štyroch a z viacerých bytov so spoločným hlavným vstupom z verejnej komunikácie.
5. **Cennosti** - cenniny (známky, stravné lístky, kolký a pod.), cenné papiere, vkladné a šekové knižky, platobné karty a iné podobné predmety, drahé kovy a akékoľvek predmety z nich vyrobené, nezasadené perly a drahokamy, náramkové hodinky.
6. **Čistá finančná škoda** – iná preukázateľná finančná škoda poškodeného, vyjadriteľná v peniazoch, ktorá nevznikla v súvislosti so škodou na zdraví a/alebo na veci,
7. **Členovia domácnosti** - fyzické osoby, ktoré spolu trvale žijú a/alebo spoločne uhrádzajú náklady na potreby domácnosti.
8. **Doba plnenia** – maximálny počet za sebou idúcich mesiacov počas ktorých je poisťovateľ povinný poskytnúť poistné plnenie za stratu na nájomnom. Doba plnenia začína dňom, kedy nastala škoda (pre časť II.) a jej maximálna dĺžka je uvedená v poistnej zmluve. Doba plnenia končí posledným dňom pred dňom, kedy poistený obnovil prevádzku do stavu v akom bola bezprostredne pred poistnou udalosťou.
9. **Garáž** - samostatne stojaca stavba určená k umiestneniu motorového vozidla. Za garáž sa považuje aj garážové státie alebo garážový box v poistenej stavbe.
10. **Chránený priestor** -, miestnosť alebo stavba), ktoré sú v poistnej zmluve uvedené ako miesto poistenia..
11. **Indexácia** - každoročná úprava poistnej sumy a výšky poistného pre nehnuteľný majetok vyplývajúca zo zmien v cenách stavebných prác a materiálov. Indexácia sa vzťahuje len na veci poistené na východiskovú hodnotu, ktorých horná hranica plnenia nie je stanovená limitom poistného plnenia.
12. **Indukcia** - jav, pri ktorom dochádza v dôsledku zmeny magnetického indukčného toku k vzniku elektrického napätia.
13. **Krádež** - prípad, ak páchatel prekoná prekážku a poistenú vec si prisvojí nasledujúcim spôsobom:
 - a) do chráneného priestoru vnikne tak, že jeho zabezpečenie prekoná nástrojmi, ktoré nie sú určené na jeho riadne otváranie,
 - b) do chráneného priestoru sa dostane násilím inak ako dvermi,
 - c) v chránenom priestore sa skryje a po jeho uzamknutí sa zmocní poistenej veci. Tento postup páchatela však musí byť preukázaný v následnom trestnom konaní,
 - d) chránený priestor otvorí pomocou originálneho kľúča, legálne zhotoveného duplikátu, vstupného kódu, vstupnej karty a pod., ktorých sa zmocnil krádežou alebo lúpežou,
 - e) demontuje stavebnú súčasť, ktorá je k stavbe pevne pripevnená.
14. **Krupobitie** - jav, pri ktorom kúsky ľadu (bez ohľadu na ich veľkosť alebo hmotnosť) vznikajúce v atmosfére dopadajú na poistenú vec, v dôsledku čoho prichádza k jej poškodeniu alebo zničeniu. Za škody spôsobené krupobitím sa považujú aj škody spôsobené vniknutím atmosférických zrážok do stavby ako následok škody spôsobenej krupobitím.
15. **Lom stroja** – škoda spôsobená prepätím, indukciou, skratom, chybou konštrukcie, chybou materiálu, výrobnou chybou, zlým

spracovaním, dielenskou chybou, pretlakom pary, plynu alebo kvapaliny či podtlakom, nedostatkom vody v kotle, nevyváženosťou alebo roztrhnutím odstredivou silou, mrazom alebo plávajúcim ľadom a zlyhaním meracích alebo regulačných prístrojov.

16. **Lúpež** - prípad, ak páchatel' v úmysle zmocniť sa poistenej veci:
 - a) použije násilie voči poistenému alebo voči osobe žijúcej s ním v spoločnej domácnosti. Použitie omamného, uspávajúceho, či iného paralyzujúceho prostriedku sa považuje za použitie násilia, iba ak je jeho použitie páchatel'om preukázané v trestnom konaní,
 - b) použije hrozbu bezprostredného násilia voči poistenému alebo voči osobe žijúcej s ním v spoločnej domácnosti,
 - c) využije fyzickú alebo psychickú tieseň poisteného alebo osoby žijúcej s ním v spoločnej domácnosti, ktorá bola spôsobená úrazom počas alebo bezprostredne pred lúpežou.
17. **Nádrž** - uzavretý alebo sčasti otvorený priestor s obsahom minimálne 50 litrov (zásobníky vody alebo plynu, vane, akváriá, bazény) určený pre kvapaliny alebo plyny.
18. **Nadzvuková vlna** - tlaková vlna vyvolaná preletom lietadla.
19. **Nájomné** – suma, ktorú poistený získava z prenájmu poisteného majetku, znížená o náklady súvisiace s jeho vlastníctvom.
20. **Náraz vozidla** - zrážka (náraz) koľajového, cestného vozidla alebo samohybného pracovného stroja (okrem jeho pracovnej činnosti) do poistenej veci.
21. **Následná majetková ujma** - iná preukázateľná finančná škoda poškodeného, ako škoda na zdraví a na veci, vyjadriteľná v peniazoch, ktorá by nevznikla, keby nedošlo ku škode.
22. **Nebytový priestor** – miestnosť alebo súbor miestností určené rozhodnutím stavebného úradu na iné účely ako na bývanie; nebytovým priestorom nie sú spoločné časti domu a spoločné zariadenia domu.
23. **Nedbanlivosť** - konanie alebo opomenutie konania, o ktorom osoba vedela, že ním môže spôsobiť škodu, ale bez primeraných dôvodov sa spoliehala, že škoda nenastane. Za nedbanlivosť sa považuje aj také konanie alebo opomenutie konania, o ktorom osoba nevedela, že ním môže spôsobiť škodu, hoci o tom vzhľadom na okolnosti a na svoje osobné pomery vedieť mohla a mala. Nedbanlivosťou sa rozumie aj poverenie nepoučenej osoby obsluhou poistenej veci.
24. **Nepriamy úder blesku** – prepätie v dôsledku úderu blesku, ktoré vzniká mimo miesta poistenia a šíri sa do poistenej stavby. Za škody spôsobené

nepriamym úderom blesku sa považujú len škody vzniknuté elektromagnetickými účinkami blesku.

25. **Odcudzenie** - odcudzenie poistenej veci:
 - a) krádežou,
 - b) lúpežou,
 - c) poškodením alebo zničením poistených vecí konaním páchatel'a smerujúcim k odcudzeniu poistených vecí (poškodzovanie cudzej veci v zmysle Trestného zákona).
26. **Pád lietadiel** - zahrňuje pád, zrútenie alebo náraz lietadla s posádkou (motorového alebo bezmotorového), jeho časti alebo nákladu.
27. **Pád stromov, stožiarov a iných predmetov** - pohyb predmetu, ktorý nie je súčasťou poistenej veci, ak má tento pohyb znaky voľného pádu.
28. **Poistený** - fyzická alebo právnická osoba, na ktorej majetok alebo na ktorej zodpovednosť za škodu sa poistenie vzťahuje.
29. **Poistený majetok** - hnutelný a nehnuteľný majetok uvedený v poistnej zmluve ako „predmet poistenia“.
30. **Poistné obdobie** - časové obdobie, za ktoré sa platí poistné. Poistné obdobie je jeden rok. Prvé poistné obdobie začína dňom uvedeným v poistnej zmluve ako začiatok poistenia a každé ďalšie poistné obdobie začína vždy v deň, ktorý je číselným označením dňa a mesiaca zhodný s dňom začiatku poistenia. Koniec poistného obdobia je deň, ktorý predchádza dňu, ktorý je číselným označením dňa a mesiaca zhodný s dňom začiatku poistenia.
31. **Poistník** - fyzická osoba, ktorá uzavrela s poisťovateľom poistnú zmluvu a je povinná platiť poistné. Poistený a poistník môžu byť totožnou osobou.
32. **Posudzované obdobie** – doba plnenia zaokrúhlená na celé roky nahor.
33. **Poškodenie veci** - zmena stavu veci, ktorú objektívne je možné odstrániť opravou alebo rekonštrukciou alebo taká zmena stavu veci, ktorú objektívne opravou alebo rekonštrukciou nie je možné odstrániť, avšak vec je možné ďalej používať na pôvodný účel.
34. **Poškodený** – osoba odlišná od poisteného alebo poistníka, ktorej v dôsledku poistnej udalosti vznikne právo na poistné plnenie (pre časť III).
35. **Povodeň** - zaplavenie územných celkov vodou, ktorá sa vyliala z brehov vodných tokov alebo vodných nádrží (napr. údolných priehrad a rybníkov) alebo ktorá tieto brehy alebo hrádze pretrhla.
36. **Požiar** - oheň v podobe plameňa, ktorý vznikol mimo zdroja na to určeného alebo ktorý

tento zdroj nekontrolovateľným spôsobom opustil a rozširuje sa vlastnou silou. Za škodu spôsobenú rizikom požiar sa považuje aj škoda spôsobená pri hasení alebo pri strhnutí stavby pri likvidácii požiaru.

37. **Predmety historickej a kultúrnej hodnoty** - predmety majúce vzťah k historickým a kultúrnym udalostiam alebo osobnostiam.
38. **Prekonanie prekážky** – prekonanie požadovaného prvku zabezpečenia chráneného priestoru.
39. **Prepätie** - zvýšenie menovitého napätia o viac ako 1,3 násobok jeho nominálnej hodnoty v dôsledku napr. kolísania elektrickej siete alebo atmosférickými vplyvmi.
40. **Primerané náklady** - cena opravy veci alebo jej časti, ktorá je v čase a v mieste poistnej udalosti obvyklá.
41. **Rozbitie skla** - akákoľvek škoda, pokiaľ nie je vylúčená v čl. 14 ods. 4 písm. g), vzniknutá pri poistení rodinných domov a bytov na:
 - a) vsadenom alebo osadenom okennom alebo dvernom skle,
 - b) bezpečnostnej fólii a nalepených snímačoch rozbitia skla, ak ku škode na nich došlo v súvislosti s poškodením alebo zničením skla, na ktorom sa nachádzali.
42. **Samočinné hasiace zariadenie** - zariadenie určené na detekciu požiaru a jeho hasenie v počiatočných fázach, skladajúce sa z jednej alebo viacerých nádrží na vodu a jednej alebo viacerých sprinklerových sústav (potrubné rozvody a ventilové hlavice).
43. **Skrat** - krátkodobé avšak prudké zvýšenie hodnoty elektrického prúdu.
44. **Spoločné časti domu** - časti domu nevyhnutné na jeho podstatu a bezpečnosť, určené na spoločné užívanie, najmä základy domu, strechy, chodby, obvodové múry, priečelia, vchody, schodištia, spoločné terasy, podkrovia, povaly, vodorovné nosné a izolačné konštrukcie a zvislé nosné konštrukcie.
45. **Spoločné zariadenia domu** - zariadenia určené na spoločné užívanie a slúžiace výlučne tomuto domu. Sú to najmä výťahy, pracovne a kotolne vrátane technologického zariadenia, sušiarne, kočíkárne, spoločné televízne antény, bleskozvody, komíny, vodovodné, teplotné, kanalizačné, elektrické, telefónne a plynové prípojky.
46. **Starožitnosti** - predmety umelecko-výtvarného, umelecko-remeselného a umelecko-priemyselného charakteru, ktoré majú historickú hodnotu (nesú osobitnú pečať doby alebo autora); za starožitnosti sa považujú aj predmety technického charakteru, ktoré vo svojej dobe znamenali pokrok, ale vývojom už boli prekonané.
47. **Stavba** – zastrešená budova alebo hala, ktorá je pevne spojená so zemou, bola postavená v súlade s projektovou dokumentáciou a podľa platných noriem, je skolaudovaná a využívaná na účel, na ktorý bola stavebne určená.
48. **Stavebné súčasti** - časti stavieb, ktoré sú k nej pevne pripojené (napr. okná, dvere, bleskozvod, dlažby, podlahové krytiny vrátane plávajúcich podláh, sanitárne vybavenie WC a kúpeľní vrátane jeho pripojenia, rozvody vody, elektriny, plynu a iných médií, vodovodné batérie, mechanické a elektrické zabezpečovacie zariadenie, samočinné hasiace zariadenie, solárne panely, alarm, kamerový systém, antény). Za stavebné súčasti sa nepovažuje akýkoľvek nábytok alebo zariadenie bytu alebo nebytového priestoru (napr. vstavané skrine, kuchynské linky, šatníky, hadicové pripojenie práčky, káblové rozvody vyvedené zo zásuviek).
49. **Strata na nájomnom** – suma, o ktorú sa znížilo nájomné v dôsledku škody (pre časť II.).
50. **Strata veci** - stav, keď poškodený nezávisle od svojej vôle stratil možnosť vecou hmotne disponovať.
51. **Súbor** – sú všetky veci rovnakého alebo podobného charakteru alebo určené k rovnakému účelu u jedného poisteného, ktoré sú ako súbor určené v poistnej zmluve. Veci, ktoré sa stali súčasťou tohto súboru po uzavretí poistnej zmluvy, vstupujú do poistenia. Veci, ktoré prestali byť súčasťou súboru po podpise poistnej zmluvy, prestávajú byť poistené dňom vyradenia zo súboru.
52. **Škoda v poistení majetku** – poškodenie, zničenie alebo strata poisteného majetku.
53. **Škoda v poistení zodpovednosti** – poškodenie, zničenie alebo strata veci poškodeného („škoda na veci“) alebo poškodenie jeho telesnej integrity, vrátane choroby, invalidity alebo usmrtenia vyplývajúcich z tohto poškodenia („škoda na zdraví“).
54. **Technická hodnota poistenej veci** - východisková hodnota poisteného majetku znížená o hodnotu opotrebenia.
55. **Terorizmus** – použitie sily, násillia alebo hrozby osobou alebo skupinou osôb, konajúcou samostatne alebo v záujme alebo v spolupráci s organizáciou, vládou alebo z politických, náboženských, ideologických alebo etnických cieľov a dôvodov so zámerom ovplyvniť týmto činom určitú vládu a/alebo vystaviť verejnosť alebo ktorúkoľvek časť obyvateľstva strachu. Za terorizmus sa pre potreby poistenia považujú aj činy podniknuté na jeho kontrolu, prevenciu alebo potlačenie.

56. **Tiaž snehu alebo námrazy** - deštruktívne pôsobenie tiaže snehu alebo námrazy na strechu alebo nosné konštrukcie stavieb alebo na zariadenie v dôsledku väčšej hmotnosti snehu alebo námrazy ako je dimenzovaná nosnosť strechy alebo nosnej konštrukcie.
57. **Umelecké predmety** - obrazy, iné výtvarné diela, dekoračné a úžitkové predmety zo značkového skla alebo porcelánu, tapisérie, gobelíny alebo iné predmety, ktorých hodnota nie je daná len výrobnými nákladmi, ale majú aj umeleckú hodnotu, resp. majú charakter unikátu.
58. **Úder blesku** - priamy úder blesku do predmetu poistenia alebo do zariadenia ochrany pred bleskom inštalovaného v chránenom priestore. Za škody spôsobené úderom blesku sa považujú len škody vzniknuté:
 - a) tepelnými a mechanickými účinkami blesku, ktoré spôsobili poznateľné poškodenie alebo zničenie predmetu poistenia alebo zariadenia ochrany pred bleskom,
 - b) elektromagnetickými účinkami blesku, ak súčasne vznikla škoda podľa písm. a).
59. **Úmyselné konanie** - konanie alebo opomenutie konania, ktorým osoba vedome poruší platné právne a iné predpisy alebo povinnosti vyplývajúce z VPPBD alebo z poistnej zmluvy alebo koná v rozpore s technickou, projektovou či inou dokumentáciou. Úmyselným konaním sa pre účely týchto VPPBD rozumie aj konanie pod vplyvom alkoholu alebo návykovej látky.
60. **Užívanie vecí** - stav, keď poistený má hnutelnú alebo nehnuteľnú vec oprávnené vo svojej moci (nie však právo užívania priestoru v nehnuteľnej veci) a je oprávnený využívať jej úžitkové vlastnosti.
61. **Vandalizmus** - úmyselné konanie vedúce k poškodeniu alebo zničeniu poistenej veci inou osobou ako poisteným, poistníkom, ich manželom/kou, príbuzným v priamom rade, osobami žijúcimi s nimi v spoločnej domácnosti alebo inou osobou, ktorá konala na pokyn alebo so súhlasom niektorej z vymenovaných osôb. Poškodenie alebo zničenie poistenej veci musí byť bezprostredne po jej zistení nahlásené orgánom činným v trestnom konaní, udalosť musí byť v trestnom alebo priestupkovom konaní vyšetrovaná a musí byť vydané uznesenie o začatí trestného stíhania alebo upovedomenie o začatí priestupkového konania. Nerozhoduje pritom, či bol páchatel' zistený, či bolo vznesené obvinenie alebo uložená pokuta.
62. **Víchrice** - prúdenie vzduchu, ktorého rýchlosť dosahuje v mieste poistenia aspoň 60 km/h (resp. 16,7 m/s). Pokiaľ nie je možné preukázať na mieste poistenia výskyt víchrice, poskytne poisťovateľ poistné plnenie len v prípade, ak poistený preukáže, že v okolí miesta poistenia prúdenie vzduchu spôsobilo škody aj na iných, rovnako odolných stavbách. Za škody spôsobené víchricou sa považujú aj škody vzniknuté vrhnutím časti stavieb, stromov alebo iných predmetov spôsobeným víchricou na poistenú vec a škody spôsobené vniknutím atmosférických zrážok do stavby ako následok škody spôsobenej víchricou.
63. **Visiaci zámok** - visiaci zámok s tvrdým strmeňom s priemerom min. 10 mm a s bezpečnostnou cylindrickou vložkou. Petlice a oká, cez ktoré prechádza strmeň pri uzamknutí, musia mať mechanickú odolnosť voči prekonaniu min. ako strmeň visiaceho zámku.
64. **Voda z vodovodných zariadení** - voda, iná kvapalina alebo para, ktoré sa dostali v dôsledku poruchy mimo svoj obvyklý priestor z:
 - a) pevne inštalovaných vodovodných zariadení alebo nádrží,
 - b) ústredného, etážového alebo diaľkového kúrenia,
 - c) klimatizačného zariadenia,
 - d) samočinného hasiaceho zariadenia.Ak je poistená stavba, poistenie sa vzťahuje aj na poškodenie privádzajúceho potrubia vodovodného zariadenia, odpadového potrubia alebo potrubia vykurovacích telies ústredného, etážového alebo diaľkového kúrenia, ak k nemu došlo pretlakom kvapaliny alebo pary alebo zamrznutím vody v potrubí patriacom k stavbe.
65. **Vodovodné zariadenie** - potrubie privádzajúce alebo odvádzajúce vodu, paru alebo iné kvapaliny. Za vodovodné zariadenie sa nepovažujú akékoľvek vonkajšie dažďové zvody.
66. **Voľne žijúce živočíchy** - voľne žijúce živočíchy, ktoré svojou deštruktívnou činnosťou spôsobia škody na elektroinštalácii alebo na vonkajšej zateplenej fasáde stavieb, t.j. na izolácii z penového polystyrénu alebo minerálnej vlny, ak na izolácii bola konečná povrchová úprava
67. **Výbuch** - prejav rozpínavej sily plynu alebo pary s prudkým priebehom. Výbuchom tlakovej nádrže (napr. kotol, potrubie) sa rozumie len taká udalosť, keď sú jej steny potrhane v takom rozsahu, že dôjde k náhlemu vyrovnaniu rozdielu tlaku medzi vnútornou a vonkajšou stranou nádrže.
68. **Východisková hodnota poistenej veci** - hodnota poisteného majetku, za ktorú by bolo možné rovnakú vec v danom čase nadobudnúť ako novú, pričom čas, ku ktorému

sa táto hodnota určuje, je uvedený v jednotlivých ustanoveniach týchto VPPBD.

69. **Zadymenie** - pôsobenie dymu, ktorý náhle unikol z vykurovacích, varných, sušiarenských alebo spaľovacích zariadení nachádzajúcich sa na mieste poistenia, na poistenú vec alebo pôsobenie dymu, ktorý vznikol pri požiari, skrate alebo výbuchu v mieste poistenia, na poistenú vec.
70. **Záplava** - väčšie množstvo vody, ktoré zaplaví súvislú plochu v mieste alebo v okolí miesta poistenia, kde bude určitý čas stáť alebo prúdiť a spôsobí na poistenom majetku škodu. Pritom nerozhoduje, odkiaľ voda prišla, odkiaľ a ako na miesto poistenia vnikla a ako škodu spôsobila (napr. dažde, topenie snehu, vzdutá hladina spodnej vody a podobne).
71. **Zbierka** - predmety toho istého druhu v oblasti prírody, ľudskej činnosti, väčšinou špecializované podľa určitých kritérií ako typ, spracovanie, téma, časový, miestny a autorský pôvod a pod., ktoré sú zámerne a sústavne sústreďované a uchovávané, príp. spracovávané. Za zbierku sa považujú minimálne tri predmety jedného druhu.
72. **Zemetrasenie** - otrasy zemského povrchu, ktoré v mieste poistenia dosahujú minimálne šiesty stupeň stupnice EMS 98.
73. **Znečistenie životného prostredia** - znečistenie vôd, pôdy, ovzdušia, hornín, flóry, fauny, pôsobením vypustených, unikajúcich, rozptýlených alebo uvoľnených pevných, kvapalných, plynných alebo tepelných dráždivých látok, ako sú napr. dym, para, sadze, kyseliny, alkalické kovy, chemikálie a iné znečisťujúce látky, ako aj všetky druhy odpadového materiálu.
74. **Zničenje veci** - zmena stavu veci, kedy vec nie je možné ďalej používať na pôvodný účel a pôvodný účel veci nie je možné prinavrátiť. Za zničenú sa považuje aj vec, u ktorej by náklady na opravu alebo rekonštrukciu presiahli technickú hodnotu veci v čase bezprostredne pred vznikom škody.
75. **Zosuv alebo zrútenie lavín** - jav, pri ktorom sa masa snehu alebo ľadu na svahu uvedie do pohybu a následne sa rúti do údolia.
76. **Zosuv pôdy** - pohyb pôdy pôsobením gravitácie a vyvolávaný porušením rovnováhy, ku ktorému svahy zemského povrchu dospeli dlhodobým vývojom.
77. **Zrútenie skál a zemín** - pohyb skál, častí hornín alebo masy zemín, ku ktorým dochádza náhle.
78. **Živelné riziká** – požiar, úder blesku, výbuch, pád lietadiel, víchrica, krupobitie, záplava, povodeň, zosuv pôdy, zrútenie skál a zemín, zosuv alebo zrútenie lavín, zemetrasenie, tiaž snehu alebo námrazy, náraz vozidla, zadymenie, nadzvuková vlna, pád stromov, stožiarov a iných predmetov.

Článok 3

Poistná doba, zmeny a zánik poistenia

1. Poistná doba je doba trvania poistenia, ktorá sa dohodne v poistnej zmluve. Poistenie sa môže uzavrieť na poistnú dobu určitú alebo neurčitú.
2. Poistenie začína nultou hodinou dňa, ktorý je v poistnej zmluve uvedený ako začiatok poistnej doby.
3. Poistnú zmluvu je možné meniť dohodou poistníka a poisťovateľa (ďalej len „dodatok k poistnej zmluve“). Okamih účinnosti zmeny poistnej zmluvy je uvedený v dodatku k poistnej zmluve.
4. Uzavretím dodatku k poistnej zmluve nedochádza k zmene začiatku a konca poistných období uvedených v poistnej zmluve.
5. Poistenie zanikne:
 - a) uplynutím poistnej doby, ak je uzavreté na dobu určitú,
 - b) nezaplatením poistného alebo jeho časti: Poistenie zanikne, ak poistné za prvé poistné obdobie alebo jednorazové poistné nebolo zaplatené do troch mesiacov odo dňa jeho splatnosti, Poistenie tiež zanikne, ak poistné za ďalšie poistné obdobie nebolo zaplatené do jedného mesiaca odo dňa doručenia výzvy poisťovateľa na jeho zaplatenie, ak nebolo poistné zaplatené pred dorúčením tejto výzvy. Výzva poisťovateľa musí obsahovať upozornenie, že poistenie zanikne, ak nebude zaplatené,
 - c) dohodou poistníka a poisťovateľa: Dohoda musí byť písomná a musí v nej byť určený okamih zániku poistenia,
 - d) výpoveďou poistníka alebo poisťovateľa:
 - i) ku koncu poistného obdobia, ak je dojednané bežné poistné. Výpoveď musí byť doručená aspoň šesť týždňov pred jeho uplynutím. Ak je výpoveď doručená druhej strane neskôr, poistenie zaniká ku koncu nasledujúceho poistného obdobia,
 - ii) do dvoch mesiacov po uzavretí poistnej zmluvy. Výpovedná lehota je osemenná; jej uplynutím poistenie zanikne,
 - e) odstúpením od poistnej zmluvy: Poisťovateľ môže od poistnej zmluvy odstúpiť pri vedomom porušení povinností uvedených v čl. 5 ods. 1 písm. a), ak pri pravdivom a úplnom zodpovedaní otázok by poistnú zmluvu neuzavrel. Toto právo môže poisťovateľ uplatniť do troch mesiacov odo dňa, keď takú skutočnosť zistil, inak právo

zanikne. To platí tiež, ak ide o zmenu poistenia,

f) odmietnutím plnenia:

Ak sa poisťovateľ dozvie až po poistnej udalosti, že jej príčinou je skutočnosť, ktorú pre vedomé porušenie povinností uvedených v čl. 5 ods. 1 písm. a) nemohol zistiť pri dojednávaní poistenia, a ktorá pre uzavretie poistnej zmluvy bola podstatná, je oprávnený plnenie z poistnej zmluvy odmietnuť,

6. Zmenou vlastníka bytu/nebytového priestoru poistenie nezaniká, ale do poistenia automaticky vstupuje nový vlastník.

Článok 4

Poistné

1. Poistné je cena za poistenie. Poistné sa stanovuje podľa rozsahu a obsahu poistenia a ohodnotenia rizika a jeho výška je uvedená v poistnej zmluve.
2. Poistné je povinný platiť poistník.
3. Ak bolo poistenie uzavreté na dobu neurčitú alebo na dobu určitú s dobou poistenia dlhšou ako jeden rok, poistné sa platí za dohodnuté poistné obdobia (bežné poistné).
Ak bolo poistenie uzavreté na dobu určitú s dobou poistenia kratšou ako alebo trvajúcou jeden rok, poistné sa platí naraz za celú dobu trvania poistenia (jednorazové poistné).
4. Bežné poistné je splatné prvým dňom poistného obdobia a jednorazové poistné dňom začiatku poistenia.
5. Poisťovateľ má právo na poistné za poistnú dobu.
6. Ak zanikne poistenie pred uplynutím doby, za ktorú bolo zaplatené poistné, je poisťovateľ povinný nespotrebovanú časť poistného vrátiť. Ak nastala poistná udalosť a dôvod ďalšieho poistenia tým odpadol, patrí poisťovateľovi:
 - a) z poistných zmlúv s bežným poistným poistné do konca poistného obdobia, v ktorom poistná udalosť nastala,
 - b) z poistných zmlúv s jednorazovým poistným celé poistné.
7. Poisťovateľ má právo jednostranne upraviť výšku poistného po oznámení skutočnosti uvedenej v čl. 5 ods. 2 písm. c), a to odo dňa, kedy sa o tejto skutočnosti dozvedel.
8. Ak bude poistník s platením poistného v omeškaní, má poisťovateľ právo na úroky z omeškania podľa platných právnych predpisov.
9. V poistnej zmluve je možné dohodnúť platenie poistného v splátkach. Ak nebude niektorá zo splátok zaplatená včas, má poisťovateľ právo žiadať zaplatenie celého poistného.

Článok 5

Povinnosti poistníka a poisteného

1. Okrem povinností stanovených právnymi predpismi je poistník **pred uzavretím a pri uzavretí poistnej zmluvy** povinný:
 - a) odpovedať úplne a pravdivo na všetky písomné otázky poisťovateľa týkajúce dojednaného poistenia,
 - b) umožniť poisťovateľovi alebo ním povereným osobám vstup do priestorov, kde sa nachádzajú poistené predmety a umožniť im posúdiť skutočnosti rozhodujúce pre ocenenie poisťovaných rizík, ďalej je povinný poisťovateľovi alebo ním povereným osobám umožniť nahliadnuť do projektovej, požiaro-technickej dokumentácie a umožniť preskúmanie činnosti zariadenia slúžiaceho na ochranu poisteného majetku.
2. Okrem povinností stanovených právnymi predpismi je poistený **počas trvania poistnej zmluvy** povinný:
 - a) dbať, aby poistná udalosť nenastala, neporušovať povinnosti smerujúce k vzniku, odvráteniu alebo obmedzeniu nebezpečenstva alebo k dodržiavaniu ktorých sa zaviazal v poistnej zmluve. Poistený je povinný upozorniť na dodržiavanie týchto povinností tretie osoby, ktorým poistený majetok zveril,
 - b) udržiavať poistené veci v dobrom technickom stave, dodržiavať pokyny pre prevádzku a údržbu veci danú výrobcom. Každá vec musí spĺňať technické predpisy alebo iné normy platné pre jej užívanie v mieste poistenia a poistený je povinný používať poistené veci iba na účely stanovené výrobcom,
 - c) písomne oznámiť poisťovateľovi bez zbytočného odkladu každú skutočnosť, ktorá má vplyv na zvýšenie poisteného rizika, ku ktorému došlo po uzavretí zmluvy, najmä všetky zmeny na poistenej veci, ktoré znamenajú zmenu jej charakteru, účelu využívania alebo zmeny v údajoch, ktoré boli podkladom pre uzavretie poistnej zmluvy,
 - d) oznámiť bez zbytočného odkladu poisťovateľovi, že dojednal poistenie tej istej veci na tie isté riziká alebo dojednal poistenie zodpovednosti za škodu u iného poisťovateľa,
 - e) písomne oznámiť poisťovateľovi zmenu poistnej hodnoty poistených vecí alebo súboru, ak došlo v čase trvania poistenia k jej zmene aspoň o 10% poistnej sumy. Na základe oznámenia klienta o zmene

poistnej hodnoty upraví poisťovateľ poistnú sumu a poistné pri nezmenených ostatných podmienkach,

- f) v prípade krádeže, lúpeže alebo straty originálnych kľúčov alebo ich legálnych duplikátov od chráneného priestoru zabezpečiť okamžitú výmenu zámkov, v prípade ich krádeže alebo lúpeže tiež okamžite nahlásiť túto udalosť orgánom činným v trestnom konaní,
 - g) oznámiť poisťovateľovi bezodkladne zmenu správcu bytového domu alebo vznik/zánik spoločenstva vlastníkov bytov a nebytových priestorov.
3. Okrem povinností stanovených právnymi predpismi je poistený **ak vznikne škoda** povinný:
- a) urobiť všetky potrebné opatrenia, aby vzniknutá škoda bola čo najmenšia,
 - b) písomne oznámiť poisťovateľovi bez zbytočného odkladu, najneskôr do 7 dní po zistení škody, vznik udalosti, ktorá by mohla byť dôvodom vzniku práva na poistné plnenie,
 - c) spolupracovať s poisťovateľom pri zisťovaní príčin a rozsahu poistnej udalosti a v prípade škody podľa čl. 21 aj splnomocniť poisťovateľa na jej prerokovanie s poškodeným,
 - d) dať poisťovateľovi alebo poisťovateľom poverenej osobe všetky vysvetlenia a dovoliť mu vykonať vyšetrovania potrebné na zistenie okolností rozhodujúcich pre jeho povinnosť poskytnúť poistné plnenie a predložiť poisťovateľovi alebo poisťovateľom poverenej osobe požadované písomnosti, nevyhnutné pre likvidáciu poistnej udalosti,
 - e) zdržať sa opravy poškodeného majetku alebo odstraňovania zvyškov zničeného majetku, pokiaľ s tým poisťovateľ neprejaví súhlas. Ak poisťovateľ neprejaví súhlas do jedného týždňa od žiadosti poisteného k začatiu opravy alebo k odstraňovaniu zvyškov, táto povinnosť zaniká. To neplatí, ak je potrebné začať s opravou majetku alebo s odstraňovaním jeho zvyškov skôr z dôvodu bezpečnosti, ochrany zdravia alebo životného prostredia alebo z iného závažného dôvodu; v takomto prípade je poistený povinný vyhotoviť fotodokumentáciu. Poistený je povinný uschovať poškodené alebo zničené veci alebo ich súčasti, pokiaľ poisťovateľ alebo ním poverené osoby nevykonajú ich obhliadku alebo nedajú písomný súhlas na ich zničenie,
 - f) oznámiť bez zbytočného odkladu príslušným orgánom polície škodu, ktorá vznikla za okolností vzbudzujúcich podozrenie z trestného činu alebo pokusu oň,

g) zabezpečiť voči inému právo, ktoré prechádza na poisťovateľa, predovšetkým právo na náhradu škody,

- h) ak dôjde k nájdeniu stratenej alebo odcudzenej veci, za ktorú už poisťovateľ vyplatil poistné plnenie, oznámiť danú skutočnosť poisťovateľovi a vrátiť poistné plnenie po odpočítaní primeraných nákladov, ktoré musel vynaložiť na opravu nedostatkov vzniknutých v čase, kedy bol zbavený možnosti s majetkom disponovať,
 - i) oznámiť poisťovateľovi bez zbytočného odkladu, že v súvislosti so vzniknutou škodou sa začalo trestné konanie proti poistenému, oznámiť meno a sídlo obhajcu, ktorého si zvolil a zabezpečiť, aby bol poisťovateľ informovaný o priebehu a výsledku tohto konania,
 - j) oznámiť poisťovateľovi písomne bez zbytočného odkladu, že poškodený proti poistenému uplatnil právo na náhradu škody, ktorú má nahradiť poisťovateľ a vyjadriť sa k požadovanej náhrade a jej výške; ak poškodený uplatnil právo na náhradu škody na súde alebo na inom príslušnom orgáne, umožniť poisťovateľovi zúčastniť sa konania, príp. vstúpiť do konania ako vedľajší účastník,
 - k) v konaní o náhrade škody, ktorú má poisťovateľ nahradiť, postupovať v súlade s pokynmi poisťovateľa, neuznať ani neusporiadať akýkoľvek nárok na náhradu škody bez predchádzajúceho súhlasu poisťovateľa,
4. Okrem povinností uvedených v ods. 2, je poistený v prípade poistenia straty na nájomnom povinný dodržiavať nasledovné povinnosti:
- a) viesť si mesačné záznamy o príjmoch a výdavkoch spojených s prenajímaním poisteného majetku za predchádzajúce minimálne tri kalendárne roky. Tieto záznamy spolu s nájomnými zmluvami mať uložené minimálne v dvoch kópiách na rôznych miestach tak, aby nemohli byť poškodené, zničené alebo stratené súčasne,
 - b) po vzniku poistnej udalosti dodržiavať všetky písomné pokyny poisťovateľa,
 - c) umožniť poisťovateľovi kontrolovať priebeh obnovy poisteného majetku, povoliť poisťovateľovi kontrolovanie hospodárenia s vynaloženými prostriedkami na obnovu poisteného majetku a spolupracovať s poisťovateľom pri realizácii opatrení vedúcich k urýchlenému a úplnému obnoveniu poisteného majetku.

5. Okrem povinností uvedených v ods. 2 a 3, je poistený v prípade poistenia hnutelných vecí povinný umiestniť ich v uzatvorených a uzamknutých spoločných zariadeniach domu (s výnimkou čl. 2 ods. 25 písm. b)), ktorých:
- všetky okná musia byť uzatvorené zvnútra (ak sú otvárateľné aj z vonkajšej strany, tak musia byť uzamknuté a otvorable z vonkajšej strany len násilným spôsobom),
 - všetky dvere a brány musia byť pevnej konštrukcie (drevo, kov, plast a pod.) s hrúbkou min. 40 mm, uzavreté a uzamknuté:
 - o bezpečnostným zámkom s triedou odolnosti 2 alebo
 - o dvoma visiacimi zámkami.
6. V poistnej zmluve sa poisťovateľ a poistník môžu dohodnúť na ďalších povinnostiach poistníka alebo poisteného.
7. Ak malo porušenie povinnosti poistníka, poisteného alebo inej osoby, ktorá má právo na poistné plnenie, vplyv na vznik poistnej udalosti, jej priebeh, zväčšenie rozsahu následkov poistnej udalosti, zvýšenie nákladov poisťovateľa na zisťovanie rozsahu následkov poistnej udalosti, alebo sa ním sťažilo zistenie právneho dôvodu plnenia, rozsahu alebo výšky škody alebo náhrada škody nemohla byť poskytnutá včas, má poisťovateľ právo na zníženie poistného plnenia z poistnej zmluvy, resp. na primeranú náhradu súm, vyplatených poškodenému, s prihliadnutím k tomu, aký vplyv malo toto porušenie na rozsah povinnosti poisťovateľa plniť.
- Ak bolo porušenie povinností poistníka alebo poisteného zistené po výplate poistného plnenia, má poisťovateľ právo na vrátenie tej časti poistného plnenia, ktorú by nevyplatil, pokiaľ by sa o porušení povinností dozvedel pred jeho výplatou.

Článok 6

Povinnosti poisťovateľa

Okrem povinností stanovených právnyimi predpismi je poisťovateľ povinný:

- a) zachovávať mlčanlivosť o skutočnostiach, ktoré sa týkajú poistenia, a ktoré sa dozvie pri uzavieraní poistenia, pri jeho správe a pri likvidácii poistných udalostí; to neplatí vtedy, ak je zákonom uložené alebo povolené poskytnutie informácie a v prípadoch, keď poistník alebo poistený dajú súhlas na poskytnutie informácie,
- b) po oznámení udalosti, s ktorou je spojená požiadavka na poistné plnenie bez zbytočného odkladu začať vyšetrovanie nutné k zisteniu rozsahu a výšky jeho povinnosti plniť,
- c) umožniť poistenému nahliadnuť do dokladov, ktoré v priebehu vyšetrovania získal. Poistený

- má právo vyhotoviť si na vlastné náklady kópie alebo odpisy z týchto dokladov,
- d) prerokovať s poisteným výsledky vyšetrovania, vykonaného v záujme zistenia rozsahu a výšky poistného plnenia alebo mu ich oznámiť,
 - e) poskytnúť poistné plnenie do 15 dní po skončení vyšetrovania poistnej udalosti potrebného na zistenie rozsahu povinnosti poisťovateľa plniť; vyšetrovanie sa považuje za skončené vtedy, keď poisťovateľ oznámil poistenému výšku poistného plnenia alebo jeho zamietnutie,
 - f) vyplatiť na písomné požiadanie poisteného primeraný preddavok, ak nie je možné vyšetrovanie poistnej udalosti ukončiť do 1 mesiaca od oznámenia poistnej udalosti.

Článok 7

Poistná udalosť

1. Poistnou udalosťou je náhodná udalosť, t.j. udalosť, o ktorej sa dá predpokladať, že v priebehu doby poistenia môže nastať, nevie sa však, kedy nastane alebo či vôbec nastane, s ktorou je spojený vznik povinnosti poisťovateľa poskytnúť poistné plnenie, pokiaľ nastala v dobe trvania poistenia. V poistení majetku musí škoda vzniknúť rizikami uvedenými v poistnej zmluve.
2. V poistení zodpovednosti za škodu (časť III) sa viaceré časovo spolu súvisiace škody, vzniknuté priamo alebo nepriamo z tej istej alebo rovnakej príčiny, zdroja, okolnosti, udalosti alebo iného nebezpečenstva, považujú za jednu škodu, bez ohľadu na počet poškodených (sériová škoda). Za okamih vzniku každej škody zo sérievej škody sa bez ohľadu na skutočný okamih jej vzniku považuje okamih, keď vznikla prvá z nich.

Článok 8

Spoluúčasť

1. V poistnej zmluve sa dohodne suma, ktorou sa poistený bude podieľať na poistnom plnení pri každej poistnej udalosti (spoluúčasť). V prípade, ak výška škody neprevýši výšku spoluúčasti, nie je poisťovateľ povinný poskytnúť poistné plnenie.
2. Pre poistenie straty na nájomnom sa v poistnej zmluve dohodne časový interval, počas ktorého nevzniká poistenému nárok na poistné plnenie pri každej poistnej udalosti (časová spoluúčasť). Začiatok časovej spoluúčasti je zhodný so začiatkom doby plnenia.
3. Poisťovateľ odpočíta sumu dohodnutej spoluúčasti zo sumy poistného plnenia.

Článok 9

Prechod práv

1. Ak poistenému vzniklo proti inému právo na náhradu škody spôsobenej poistnou udalosťou, prechádza jeho právo na poisťovateľa, a to až do výšky plnenia, ktoré mu poisťovateľ poskytol.
2. Ak má poistený voči poškodenému alebo inej osobe právo na vrátenie vyplatenej sumy, na zníženie dôchodku, či na zastavenie jeho výplaty, prechádza toto právo na poisťovateľa, pokiaľ za poisteného túto sumu zaplatil alebo ak za neho vypláca dôchodok.
3. Na poisťovateľa prechádza tiež právo poisteného na náhradu tých trov konania o náhrade škody, ktoré boli poistenému priznané, pokiaľ ich poisťovateľ zaplatil za poisteného.
4. Poistený je povinný bez meškania poisťovateľovi oznámiť, že nastali dôvody na uplatnenie práv uvedených v ods. 1 až 3 a odovzdať mu doklady potrebné na uplatnenie týchto práv.
5. Ak poistený nezabezpečí poisťovateľovi právo na náhradu škody voči inému alebo inak zmarí možnosť uplatnenia tohto práva, má poisťovateľ voči nemu právo na náhradu súm, ktoré pre takéto porušenie nemohol uplatniť, až do výšky vyplateného poistného plnenia.

Článok 10

Doručovanie písomností

1. Písomnosti sú doručované prostredníctvom:
 - a) držiteľa poštovej licencie,
 - b) elektronických prostriedkov na základe predchádzajúcej písomnej a oboma zmluvnými stranami uzatvorenej dohody o spôsobe zasielania písomností a potvrdzovaní ich prijatia,
 - c) osobne.
2. Písomnosti sa poisťníkovi a poistenému doručujú na adresu uvedenú v poistnej zmluve alebo na adresu, ktorú písomnou formou oznámili poisťovateľovi; to neplatí, ak bolo písomne dohodnuté doručovanie podľa ods. 1, písm. b) tohto článku. Poisťník je povinný poisťovateľovi oznámiť každú zmenu adresy pre doručovanie zásielok.
3. Písomnosti určené poisťovateľovi zasielajú poisťník a poistený do sídla poisťovateľa; to neplatí, ak bolo písomne dohodnuté doručovanie podľa ods. 1, písm. b) tohto článku..
4. Povinnosť doručiť písomnosť poisťníkovi alebo poistenému (ďalej len „adresát“) sa považuje za splnenú dňom, kedy ju adresát prevzal alebo dňom, kedy adresát odmietol písomnosť prevziať.
5. Ak nebol adresát zastihnutý, je písomnosť uložená u držiteľa poštovej licencie. Ak si adresát písomnosť v úložnej dobe nevyzdvihol, považuje sa táto za doručенú dňom, keď bola uložená, aj

keď sa adresát o jej uložení nedozvedel, alebo dňom, kedy bola vrátená poisťovateľovi ako nedoručená.

Článok 11

Sankčná doložka

1. Poisťovateľ neposkytne poistné plnenie ani neposkytne akékoľvek iné plnenie poškodenému ani poistenému, pokiaľ by bol poisťovateľ vystavený hrozbe pokút, sankcií, obmedzení alebo zákazov, ktoré vyplývajú z:
 - obchodných alebo ekonomických sankcií Európskej únie,
 - práva alebo platných predpisov Európskej únie,
 - rozhodnutí Organizácie spojených národov,
 - platných právnych predpisov Slovenskej republiky.

ČASŤ II.

Poistenie majetku

Článok 12

Predmet poistenia

1. Predmetom poistenia je nehnuteľný a huteľný majetok uvedený v poistnej zmluve s jednotlivo určenou poistnou sumou a to:
 - a) *bytový dom* vrátane *bytov*, nebytových priestorov, stavebných súčastí, prípojok, spoločných zariadení *bytového domu* a spoločných častí *bytového domu*,
 - b) iné stavby (napr. garáže),
 - c) ploty vrátane vrát, chodníky po obvode poistenej stavby, studne, septiky a žumpy, ktoré sú v prevádzke a používané,
 - d) huteľné veci v spoluvlastníctve poistených osôb slúžiace na údržbu a správu *bytového domu*.
 - e) strata na nájomnom.

Článok 13

Rozsah poistenia

1. V prípade poistnej udalosti poisťovateľ nahradí:
 - a) škodu na poistenej veci v rozsahu uvedenom vo VPPBD a v poistnej zmluve,
 - b) primerané náklady na opatrenia, ktoré poistený vynaložil na odvrátenie bezprostredne hroziacej poistnej udalosti na poistenej veci do výšky predpokladanej hroziacej škody, najviac však do výšky 10% poistnej sumy poistenej veci,
 - c) primerané náklady na dopravu poškodenej veci z miesta poistnej udalosti do najbližšieho vhodného miesta opravy, pričom súčet nákladov na opravu poškodenej veci a nákladov na dopravu poškodenej veci do najbližšieho vhodného

miesta opravy nesmie presiahnuť technickú hodnotu poškodenej veci,

- d) primerané náklady na zistenie príčiny a rozsahu škody na poistenej veci, ak tieto náklady vynaložil poistený s písomným súhlasom poisťovateľa a to do výšky predpokladanej škody, najviac však do výšky 5% poistnej sumy poistenej veci. Tieto náklady hradí poisťovateľ aj nad výšku poistnej sumy poistenej veci,
- e) primerané náklady na vypratanie miesta poistenia vrátane strhnutia stojacich častí, odvozu trosiek a iných zvyškov k najbližšej skládke odpadu a ich uloženie alebo zničenie, ďalej náklady na demontáž a remontáž ostatných nepoškodených poistených vecí v mieste poistenia uskutočnené v súvislosti s opravou alebo znovuoobnovením poškodených, zničených alebo stratených vecí pri poistnej udalosti. Tieto náklady hradí poisťovateľ aj nad výšku poistnej sumy poistenej veci, najviac však do výšky 5% poistnej sumy.

Článok 14

Vylúčenia z poistenia

1. Predmetom poistenia nie sú:
 - a) pozemky, zvieratá, dreviny, kry, polokry, byliny, porasty,
 - b) opustené, schátrané, neudržiavané a obdobné stavby a hnuťelný majetok, ktorý sa v nich nachádza,
 - c) fóliovníky, skleníky,
 - d) stavebné prvky alebo príslušenstvo stavieb, ktoré netvoria funkčný prvok stavby a majú umeleckú alebo historickú hodnotu (napr. sochy, fresky, maľby),
2. Poistenie sa nevzťahuje na škody spôsobené:
 - a) úmyselným konaním alebo nedbanlivosťou poisteného a/alebo poistníka, ich manželom/kou alebo príbuzným v priamom rade, osobami žijúcimi s ním v spoločnej domácnosti alebo inou osobou, ktorá konala na pokyn alebo so súhlasom niektorej z uvedených osôb. Táto výluka sa nevzťahuje na škodu, ktorú spôsobí táto osoba na majetku inej poistenej osoby,
 - b) ak je poistený obchodnou spoločnosťou, úmyselným konaním alebo nedbanlivosťou spoločníkov poisteného, osobami, ktoré sú členmi výkonných a dozorných orgánov poisteného, ich manželmi/kami, tiež osobami žijúcimi s uvedenými osobami v spoločnej domácnosti alebo inou osobou, ktorá konala na pokyn alebo so súhlasom niektorej z týchto osôb. Táto výluka sa nevzťahuje na škodu,
3. Poistením nie sú kryté náklady na:
 - a) údržbu poistených vecí, ich náhradné diely potrebné pri údržbe, následné škody všetkého druhu (napr. pokuty, penále, vyplývajúce z nemožnosti využívať poškodenú alebo zničenú vec),
 - b) expresné poplatky, právne zastúpenie, technické vylepšenie vecí po poistnej udalosti a iné následné náklady,
 - c) vyčistenie studne po jej znečistení akoukoľvek udalosťou.
4. Poisťovateľ nie je povinný poskytnúť poistné plnenie v prípade škôd spôsobených:
 - a) atmosférickými zrážkami, ak škoda vznikla
 - i) v súvislosti s tým, že strešná krytina alebo krov boli schátrané alebo poškodené,

ktorú spôsobí táto osoba na majetku inej poistenej osoby,

- c) v dôsledku vojnového stavu, občianskych nepokojov, sabotáže, terorizmu, štrajku, zásahom orgánov štátnej moci a správy alebo na základe ich nariadení, zhabaním, blokadou, pirátstvom, pôsobením jadrovej energie alebo vplyvom rádioaktívneho materiálu,
 - d) chybami alebo nedostatkami vzniknutými pred začiatkom tohto poistenia, ktoré boli alebo vzhľadom na okolnosti mohli byť známe poistníkovi alebo osobám žijúcim s ním v spoločnej domácnosti, bez ohľadu na to, či poisťovateľ o týchto chybách a nedostatkoch vedel alebo nie,
 - e) výpadkom alebo prerušením dodávky elektrickej energie, plynu alebo vody,
 - f) v priamej súvislosti s prirodzeným opotrebením a vplyvom času (napr. kavitáciou, eróziou, koróziou, usadzovaním vodného kameňa, starnutím alebo povoleným škodlivým vplyvom počasia),
 - g) v dôsledku chyby alebo poškodenia, za ktoré zodpovedá zo zákona alebo na základe uzavretej zmluvy predávajúci, zhotoviteľ veci alebo iný zmluvný partner poisteného,
 - h) stavebnými prácami vykonávanými na poistenej stavbe alebo na stavbe, v ktorej sa nachádzajú poistené predmety,
 - i) zrútením a zosuvom súvisiacim s ľudskou činnosťou (napr. v dôsledku stavebných prác) a zrútenia a zosuvy pôdy následkom prírodných vplyvov do zemských dutín vytvorených ľudskou činnosťou,
 - j) trvalým pôsobením dymu,
 - k) oneskorením prác, odstúpením od zmluvy a iné nepriame škody.
3. Poistením nie sú kryté náklady na:
 - a) údržbu poistených vecí, ich náhradné diely potrebné pri údržbe, následné škody všetkého druhu (napr. pokuty, penále, vyplývajúce z nemožnosti využívať poškodenú alebo zničenú vec),
 - b) expresné poplatky, právne zastúpenie, technické vylepšenie vecí po poistnej udalosti a iné následné náklady,
 - c) vyčistenie studne po jej znečistení akoukoľvek udalosťou.
 4. Poisťovateľ nie je povinný poskytnúť poistné plnenie v prípade škôd spôsobených:
 - a) atmosférickými zrážkami, ak škoda vznikla
 - i) v súvislosti s tým, že strešná krytina alebo krov boli schátrané alebo poškodené,

- ii) v súvislosti s tým, že strešná krytina bola provizórna alebo neúplná,
- iii) v dôsledku vniknutia zrážok cez neuzavreté okná, dvere alebo iné otvory,
- iv) vlhkom, plesňami, hubami,
- v) topením snehu alebo námrazy,
- vi) na vonkajšej omietke alebo nátere stavby,
- b) krádežou, ak si páchatel' prisvojí poistenú vec v prípadoch, keď prvok zabezpečenia bol prekonaný nezisteným spôsobom, t.j. bez stôp násilného prekonania (okrem čl. 2 ods. 13 písm. d)), použitím originálneho kľúča, legálne zhotoveného duplikátu, vstupného kódu, vstupnej karty a pod.
- c) lúpežou, ak škoda vznikla v dôsledku:
 - i) neočakávaného strhnutia poistenej veci páchatel'om z pleca (ramena, chrbta a pod.) alebo jej vytrhnutia z ruky, a to aj napriek následnej kvalifikácii činu orgánom činným v trestnom konaní,
 - ii) zneužitia fyzickej alebo psychickej indispozície poisteného alebo osoby žijúcej s ním v spoločnej domácnosti, ktoré bolo zapríčinené požitím alkoholu, drog, liekov, či užitím psychotropných a návykových látok,
- d) nárazom vozidla, za:
 - i) škody na vozidle, ktoré spôsobilo náraz a na jeho náklade,
 - ii) škody, pokiaľ boli spôsobené vozidlom poisteného alebo členmi jeho domácnosti, príbuznými v priamom rade,
- e) povodňou alebo záplavou, ak škoda vznikla:
 - i) vytečením alebo uniknutím vody alebo inej kvapaliny z vodovodných zariadení, nádrží alebo potrubí na mieste poistenia,
 - ii) vzliáním zemskej vlhkosti alebo vzdutej hladiny spodnej vody, pokiaľ nie je v priamej súvislosti so záplavou alebo povodňou,
 - iii) vlhkom, plesňami alebo atmosférickými zrážkami,
 - iv) pri menšom ako 10-ročnom prietoku (vrátane) vodného toku podľa nameraných údajov Slovenského hydrometeorologického ústavu,
- f) požiarom, ak škoda vznikla v dôsledku vystavenia úžitkovému ohňu (napr. pec, krb), dymu, teple alebo elektrickému prúdu (ak pri tom nedošlo k horeniu) alebo spadli do zdroja ohňa (pec, ohnisko a pod.) alebo boli do neho vhodené,
- g) rozbitím skla, za:
 - i) škodu na sklách s hrúbkou do 4 mm v oknách, dverách, svetlíkoch, strechách, stenách a pod.,

- ii) škodu na vnútornom alebo vonkajšom osvetlení,
- iii) škodu na bezpečnostnej fólii, snímačoch rozbitia skla, maľbách, nápisoch a inej výzdobe, pokiaľ nedošlo k súčasnému poškodeniu alebo zničeniu skla,
- iv) škodu spôsobenú poškriabaním, popísaním, postriekaním alebo poleptaním povrchu skla,
- v) škodu vzniknutú pri doprave alebo zasklievaní,
- vi) škodu spôsobenú pri rozmrazovaní skla alebo odstraňovaní náterov, fólií, snímačov, malieb alebo inej výzdoby,
- h) úderom blesku, ak sa podľa platných právnych noriem vyžaduje inštalácia bleskozvodu a zároveň ak poistená poškodená alebo zničená stavba nemala v čase vzniku škody zriadený funkčný bleskozvod v súlade s platnými normami a revíziami,
- i) víchrinou alebo krupobitím, ak škoda vznikla:
 - i) v súvislosti s tým, že strešná krytina alebo krov boli schátrané alebo poškodené,
 - ii) v súvislosti s tým, že strešná krytina bola provizórna alebo neúplná,
 - iii) v dôsledku vniknutia snehu, dažďa, krúp alebo nečistôt cez neuzavreté okná, dvere alebo iné otvory,
- j) vodou z vodovodných zariadení, ak škoda vznikla:
 - i) na kotloch ústredného, etážového alebo diaľkového kúrenia, armatúrach a zariadeniach pripojených na potrubie, ktoré boli spôsobené inak než kvapalinou alebo parou, ktorá z nich unikala,
 - ii) počas tlakových skúšok, pri prestavbe alebo oprave vodovodných alebo samočinných hasiacich zariadení,
 - iii) vlhkom, plesňami, atmosférickými zrážkami alebo spodnou vodou,
 - iv) priamo z otvorených vodovodných kohútikov, napr. vodou pri umývaní, sprchovaní, kúpaní alebo praní,
 - v) spätným vystúpením odpadovej vody z verejného kanalizačného potrubia, pokiaľ k nemu došlo v priestoroch pod úrovňou okolitého terénu,
 - vi) v dôsledku zamrznutia kvapaliny buď na armatúrach, zariadeniach pripojených na potrubie zabudované na vonkajšom murive stavby alebo na potrubí zakopanom v zemi v hĺbke menej ako 60 cm,

- k) výbuchom, ak škoda vznikla podtlakom, aerodynamickým nárazom alebo výbuch vznikol v spaľovacom priestore spaľovacieho motora, v hlavniach strelných zbraní a v iných zariadeniach, pri ktorých sa energia vzniknutá pri výbuchu cieľavedome využíva,
 - l) zosuvom alebo zrútením lavín, ak škoda vznikla v dôsledku pohybu snehu alebo ľadu po streche stavby (napr. pri topení snehu).
5. Za primerané náklady sa nepovažujú náklady za prácu nadčas, nočnú prácu, prácu v dňoch pracovného voľna a pokoja, náklady na zrýchlenú dopravu náhradných dielov, cestovné náhrady a náklady technikov a expertov zo zahraničia.
 6. V prípade škôd spôsobených rizikom lom stroja, ak nedošlo z rovnakej príčiny a v rovnakom čase aj k inému poškodeniu alebo zničeniu elektronického zariadenia, za ktoré je poisťovateľ povinný poskytnúť poistné plnenie, nevzťahuje sa poistenie na:
 - a) akékoľvek časti zo skla alebo plexiskla (napr. obrazovky, žiarivky, filtre),
 - b) elektrické a elektronické prvky (napr. integrované obvody, mikroprocesory). To neplatí, ak sa dokáže, že ich poškodenie alebo zničenie bolo zapríčinené poisteným rizikom, pôsobiacim na tieto prvky zvonku, resp. došlo v rovnakom čase k súčasnému poškodeniu alebo zničeniu aspoň dvoch takýchto prvkov na poistenej veci,
 - c) pomocné, prevádzkové hmoty a médiá, spotrebný materiál a pracovné prostriedky (napr. vývojky, tonery, filmy, zvukové a obrazové nosiče),
 - d) iné časti, ktoré sa podľa skúsenosti musia počas životnosti poisteného predmetu viackrát vymieňať (napr. poistky, zdroje svetla, nenabíjateľné batérie, filtre),
 - e) elektroinštalácie (napr. prírodné, resp. prepojovacie káble, zásuvky, transformátory).
 7. V prípade poistenia straty na nájomnom poisťovateľ nie je povinný poskytnúť poistné plnenie, ak k strate na nájomnom došlo v dôsledku:
 - a) škody zapríčinennej stavebnými alebo montážnymi prácami na majetku poisteného alebo v jeho bezprostrednom okolí,
 - b) škody, ktorá vznikne počas skúšobnej prevádzky alebo zaťažkových skúšok na majetku poisteného,
 - c) škody na písomnej dokumentácii, evidencii týkajúcej sa majetku poisteného, plánoch, obchodných knihách, údajoch na nosičoch dát,
 - d) škody na softvéri,
 - e) výpadku alebo prerušenia dodávky plynu, vody alebo elektrickej energie.
 8. Poisťovateľ ďalej nie je povinný poskytnúť poistné plnenie, ak sa strata na nájomnom zvýšila v dôsledku:
 - a) udalosti, ktorá v priebehu doby prerušenia činnosti poisteného majetku spôsobila zvýšenie straty na nájomnom a táto udalosť nie je škodou (napr. úradným rozhodnutím, nedostatkom finančných alebo materiálnych prostriedkov potrebných na obnovu poisteného majetku, objasňovaním vlastníckych alebo majetkovoprávných vzťahov, výpadkom alebo prerušením dodávky plynu, vody alebo elektrickej energie),
 - b) rekonštrukcie nad rámec pôvodného stavu a charakteru poisteného majetku (napr. prestavba, inovácia).
 9. Poistením straty na nájomnom nie sú kryté:
 - a) zisk z finančnej činnosti a zisk z mimoriadnej činnosti,
 - b) manká, pokuty, zmluvné pokuty, úroky z omeškania a náhrady škôd, ktoré je poistený povinný uhradiť v dôsledku nesplnenia záväzkov, dodacích lehôt alebo iných povinností, stanovených všeobecne záväznými právnymi predpismi alebo zmluvnými záväzkami poisteného.

Článok 15

Územná platnosť poistenia

1. Poisťovateľ je povinný poskytnúť poistné plnenie iba v tom prípade, ak sa poistené veci nachádzali v čase poistnej udalosti na mieste označenom v poistnej zmluve ako „miesto poistenia“. Toto obmedzenie neplatí pre poistené veci, ktoré boli následkom vzniknutej alebo bezprostredne hroziacej poistnej udalosti premiestnené z miesta poistenia.

Článok 16

Horná hranica poistného plnenia

1. Poistné plnenie poisťovateľa je obmedzené hornou hranicou, ktorá sa určí:
 - a) poistnou sumou, alebo
 - b) limitom poistného plnenia.
2. Poistnou hodnotou je východisková hodnota veci, (ďalej len „poistná hodnota“). Ak poistený nie je platcom dane z pridanej hodnoty, je daň z pridanej hodnoty súčasťou poistnej hodnoty a je zahrnutá aj v poistnej sume.

Článok 17

Poistná suma, indexácia

1. Ak je možné určiť poistnú hodnotu majetku pri uzatváraní poistnej zmluvy, určí sa na návrh poistníka horná hranica plnenia poistnou sumou vo výške zodpovedajúcej poistnej

hodnote poisteného majetku v dobe uzatvárania poistnej zmluvy.

2. Celková poistná suma uvedená v poistnej zmluve pre poistenie súboru alebo výberu vecí zodpovedá súčtu poistných súm pre jednotlivé veci vo výbere alebo súbore.
3. Poistnú sumu pre stratu na nájomnom určuje poistník tak, aby sa rovnala hodnote nájomného za posudzované obdobie
4. Ak si poistník v poistnej zmluve zvolí indexáciu, poisťovateľ zašle na jeho adresu minimálne 3 mesiace pred koncom poistného obdobia Oznámenie o zmene poistnej sumy poistených predmetov a výšky poistného (ďalej len „oznámenie“).
5. Index zmeny poistných súm a výšky poistného je určený podľa údajov zo Štatistického úradu Slovenskej republiky za posledný ukončený kalendárny rok pred začiatkom nového poistného obdobia. Ak daný index nebol v čase zasielania oznámenia zverejnený, použije sa index za predchádzajúci kalendárny rok.
6. Pre poistené nehnuteľné predmety sa použije priemer indexov „Ceny stavebných prác“ a „Ceny materiálov spotrebovávaných v stavebníctve“. Aktuálna poistná suma resp. aktuálne poistné sa vypočíta ako súčin poistnej sumy resp. poistného v predchádzajúcom poistnom období a indexu deleného číslom 100.

Článok 18

Limit poistného plnenia

1. Ak nie je možné určiť poistnú hodnotu majetku pri uzatváraní poistnej zmluvy alebo sa poistenie vzťahuje iba na časť hodnoty poisteného majetku, určí sa na návrh poistníka horná hranica plnenia limitom poistného plnenia (v poistnej zmluve „poistenie na 1. riziko“).
2. Limit poistného plnenia je hornou hranicou pre súčet poistného plnenia poisťovateľa zo všetkých poistných udalostí v priebehu jedného poistného obdobia (pre poistné zmluvy s bežným poistným) alebo doby poistenia (pre poistné zmluvy s jednorazovým poistným).
3. Ak sa počas poistného obdobia (pre poistné zmluvy s bežným poistným), resp. doby poistenia (pre poistné zmluvy s jednorazovým poistným) zníži horná hranica poistného plnenia dohodnutá v poistnej zmluve v dôsledku vyplatenia poistného plnenia, je možné so súhlasom poisťovateľa na zvyšok poistného obdobia (pre poistné zmluvy s bežným poistným), resp. doby poistenia (pre poistné zmluvy s jednorazovým poistným) na písomnú žiadosť poisteného obnoviť limit poistného plnenia do jeho pôvodnej výšky doplatením poistného.

4. Pre poistenie bytových domov platia tieto limity poistného plnenia:

- a) 1.000,00 EUR pre škody spôsobené voľne žijúcimi živočíchmi,
- b) 1.000,00 EUR pre náklady na odstránenie škody na samotnom vodovodnom potrubí v dôsledku poistnej udalosti z rizika voda z vodovodného zariadenia,
- c) 1.000,00 EUR pre náklady na spotrebovanú vodu uniknutú v dôsledku poistnej udalosti z rizika voda z vodovodného zariadenia.

Článok 19

Poistné plnenie

1. Poistné plnenie poskytuje poisťovateľ v mene platnej na území Slovenskej republiky, pokiaľ nerozhodne o tom, že poskytne naturálne plnenie (opravou alebo výmenou vecí).
2. **Bytový dom, iné stavby, hnutelný majetok**
Ak bol predmet poistenia poškodený, vzniká poistenému právo, pokiaľ nie je ďalej stanovené inak, aby mu poisťovateľ vyplatil poistné plnenie zodpovedajúce primeraným nákladom na jeho opravu alebo znovuzriadenie (napr. kúpou), ktoré sú v dobe poistnej udalosti obvyklé, znížené o cenu použiteľných zvyškov nahradzovaných častí poškodenej alebo zničenej veci,
3. Ak bol predmet poistenia zničený alebo stratený a v dobe poistnej udalosti jeho opotrebenie nepresiahlo 60% jeho východiskovej hodnoty, vzniká poistenému právo, pokiaľ nie je ďalej stanovené inak, aby mu poisťovateľ vyplatil poistné plnenie zodpovedajúce *primeraným nákladom* na jeho opravu alebo znovuzriadenie (napr. kúpou), ktoré sú v dobe poistnej udalosti obvyklé, znížené o cenu použiteľných zvyškov zničenej veci,
4. Ak bol predmet poistenia zničený alebo stratený a v dobe poistnej udalosti jeho opotrebenie presiahlo 60% jeho východiskovej hodnoty, vzniká poistenému právo, pokiaľ nie je ďalej stanovené inak, aby mu poisťovateľ vyplatil poistné plnenie zodpovedajúce jeho technickej hodnote. Takto vypočítané poistné plnenie bude znížené o cenu použiteľných zvyškov zničenej poistenej veci.
5. **Lom stroja, nepriamy úder blesku**
Poistenému vzniká právo, pokiaľ nie je ďalej stanovené inak, aby mu poisťovateľ v prípade poškodenia alebo zničenia poistenej veci v dôsledku rizika lom stroja vyplatil poistné plnenie zodpovedajúce primeraným nákladom na jej opravu alebo znovuzriadenie (napr. kúpou), ktoré sú v dobe poistnej udalosti

obvyklé, znížené o cenu použiteľných zvyškov nahradzovaných častí poškodenej alebo zničenej poistenej veci, maximálne však technickú hodnotu poškodenej alebo zničenej poistenej veci v čase bezprostredne pred poistnou udalosťou.

6. **Rozbitie skla**

Ak bolo poistené sklo poškodené alebo zničené, vzniká poistenému právo, pokiaľ nie je ďalej stanovené inak, aby mu poisťovateľ vyplatil poistné plnenie zodpovedajúce primeraným nákladom na výmenu, montáž a demontáž skla vrátane nákladov na výmenu bezpečnostnej fólie a snímačov rozbitia skla, ak je nutná. Poisťovateľ nahradí v prípade poistnej udalosti aj primerané náklady poisteného na lešenie alebo iné pomocné prostriedky potrebné na opravu alebo výmenu skla a náklady na montáž a demontáž stavebných súčastí nutnú na uskutočnenie opravy alebo výmeny skla (napr. ochranné mreže).

7. **Strata na nájomnom**

Ak bola poistená strata na nájomnom, vzniká poistenému právo, pokiaľ nie je ďalej stanovené inak, aby mu poisťovateľ vyplatil poistné plnenie zodpovedajúce strate na nájomnom, vzniknutej počas dohodnutej doby plnenia.

8. Ak poškodenú poistenú vec nie je možné opraviť a dať do stavu, v akom bola pred poistnou udalosťou, vzniká poistenému právo, pokiaľ nie je ďalej stanovené inak, aby mu poisťovateľ vyplatil poistné plnenie zodpovedajúce znehodnoteniu poškodenej poistenej veci poistnou udalosťou.

9. Pri poškodení alebo zničení jednotlivjej poistenej veci zo súboru alebo výberu je hornou hranicou poistného plnenia poistná suma jednotlivjej poškodenej alebo zničenej veci, nie celková poistná suma stanovená pre celý súbor alebo výber.

10. Ak je poistná suma v čase bezprostrednej pred poistnou udalosťou nižšia o viac ako 10% ako poistná hodnota poistenej veci, výberu alebo súboru (podpoistenie), zníži poisťovateľ poistné plnenie určené podľa ods. 1 až 7 v rovnakom pomere ako je výška poistnej sumy k skutočnej výške poistnej hodnoty poistenej veci, výberu alebo súboru (podľa predmetu poistenia v poistnej zmluve).

11. Ustanovenie ods. 10 sa neuplatní v prípade poistenia prvého rizika a v prípade, ak sa poistený dostal do podpoistenia v dôsledku nepresnej indexácie poistnej sumy stanovenej poisťovateľom (čl. 17).

12. Ak je poistná suma vyššia ako poistná hodnota poistenej veci, výberu alebo súboru v čase bezprostredne pred poistnou udalosťou, je poisťovateľ povinný plniť len do výšky poistnej

hodnoty poistenej veci v čase bezprostredne pred poistnou udalosťou.

13. Ak je poistná suma pre poistenie straty na nájomnom nižšia ako je hodnota nájomného, ktorú by poistený dosiahol za dobu plnenia, keby k prerušeniu činnosti poisteného majetku nedošlo, ide o podpoistenie. Poisťovateľ v takom prípade postupuje pri určení poistného plnenia podľa ods. 10.

14. Poistné plnenie vypočítané podľa ods. 1 až 13 a zvýšené o náhradu nákladov podľa čl. 13 písm. b) a c) nemôže prekročiť výšku poistnej sumy dohodnutej v poistnej zmluve, a ak je určený limit pre predmet poistenia riziko, tak poistné plnenie za daný predmet poistenia, riziko alebo miesto poistenia nemôže prekročiť výšku tohto limitu.

15. Pokiaľ poisťovateľ rozhodol v zmysle ods. 1 o poskytnutí naturálneho plnenia a poistený napriek tomu vykonal opravu alebo výmenu, poskytne poisťovateľ poistné plnenie len do tej výšky, ktorú by poskytol, keby poistený postupoval podľa jeho pokynov.

16. Poistné plnenie bude vyplatené tomu, kto vynaložil náklady na opravu alebo znovuzriadenie poškodenej alebo zničenej poistenej veci; ak nikto, tak všetkým spoluvlastníkom dotknutým poistnou udalosťou v pomere príslušnom podľa spoluvlastníckeho podielu.

17. Ak v čase výplaty poistného plnenia je poistník v omeškaní s platením poistného, má poisťovateľ právo započítavať pohľadávky na poistnom na pohľadávku na poistné plnenie. Započítanie pohľadávok sa uskutoční v poradí v akom vznikli, a nie v poradí v akom boli upomínané.

18. Zvyšky poškodených alebo zničených vecí zostávajú vo vlastníctve poisteného. Na poisťovateľa neprechádza ani vlastníctvo nájdenej poistenej veci, za ktorú už poskytol poistné plnenie.

Článok 20

Uvedenie do pôvodného stavu

1. Poistený je povinný po poistnej udalosti opraviť alebo znovuzriadiť stavbu rovnakého účelu na pôvodnom mieste do troch rokov od vzniku poistnej udalosti. Ak nie je možné z právnych dôvodov alebo kvôli hospodárnosti či bezpečnosti znovuzriadiť stavbu na pôvodnom mieste, môže poistený po písomnom súhlase poisťovateľa znovuzriadiť stavbu rovnakého účelu na inom mieste.

2. Ak sú predmetom poistenia hnutelné veci, ktoré boli poškodené, poistený je povinný tieto veci do troch rokov od vzniku poistnej udalosti

uviesť do pôvodného stavu tak, aby mohli ďalej slúžiť na svoj pôvodný účel.

3. Ak sú predmetom poistenia hnutelné veci, ktoré boli zničené alebo stratené, poistený je povinný znovuzriadit' veci rovnakého druhu a kvality do troch rokov od vzniku poistnej udalosti. Poistený túto podmienku splní, ak znovuzriadené veci budú mať rovnaké technické parametre a budú slúžiť poistenému na rovnaký účel ako pôvodné zničené alebo stratené veci.
4. Poisťovateľ hradí len primerané náklady na uvedenie poistenej veci do pôvodného stavu pred poistnou udalosťou. Poisťovateľ nie je povinný hradit' náklady vynaložené poisteným pri oprave alebo znovuzriadení poškodenej alebo zničenej poistenej veci, ktoré majú za následok vylepšenie technických alebo iných parametrov poistenej veci oproti stavu pred poistnou udalosťou.
5. Ak v lehote uvedenej v ods. 1 až 3 poistený nedá poškodené poistené veci do pôvodného stavu alebo zničené alebo stratené poistené veci neznovuzriadí, je poisťovateľ povinný poskytnúť poistné plnenie len do výšky skutočne vynaložených nákladov v lehote uvedenej v ods. 1 až 3, minimálne však vo výške zodpovedajúcej nákladom na ich opravu alebo znovuzriadenie znížené o časť zodpovedajúcu stupňu opotrebenia alebo inému znehodnoteniu poškodenej alebo zničenej veci z doby pred poistnou udalosťou a ďalej o cenu použiteľných zvyškov nahradzovaných častí.

ČASŤ III.

Poistenie zodpovednosti za škodu

Článok 21

Predmet poistenia

1. Predmetom poistenia je všeobecne záväzným právnym predpisom uložená zodpovednosť poisteného za škodu, ktorá vznikla poškodenému:
 - a) vyplývajúca z vlastníctva spoločných častí, spoločných priestorov a spoločných zariadení bytového domu, nachádzajúceho sa na mieste poistenia uvedenom v poistnej zmluve a pozemkov, na ktorých sa bytový dom nachádza,
 - b) pri vykonávaní stavebných alebo montážnych prác nevyžadujúcich stavebné povolenie na spoločných častiach, spoločných priestoroch alebo spoločných zariadeniach bytového domu.
2. V poistnej zmluve je možné dojednať, že poistenie sa vzťahuje aj na zodpovednosť za škodu vyplývajúcu:
 - a) z vlastníctva bytu a nebytového priestoru,

- b) z vykonávania stavebných a montážnych prác nevyžadujúcich stavebné povolenie v byte alebo nebytovom priestore.

Článok 22

Rozsah poistenia

1. Poistený má právo, aby poisťovateľ za neho uhradil:
 - a) nároky poškodeného za škodu na zdraví,
 - b) nároky poškodeného za škodu na veci
 - c) následnú majetkovú škodu vrátane ušlého zisku, ktorá vznikla poškodenému v priamej súvislosti so škodou na zdraví a/alebo na veci,
 - d) nároky na úhradu nákladov za poskytnutú zdravotnú starostlivosť vynaložených zdravotnou poisťovňou a nároky na náhradu dávok vynaložených Sociálnou poisťovňou uplatnených voči poistenému z dôvodu škody za zdravie poškodeného, za ktorú poistený zodpovedá v súvislosti so škodou na zdraví, ktorá je dôvodom pre poskytnutie poistného plnenia,
 - e) primerané náklady na opatrenia, ktoré poškodený vynaložil na odvrátenie bezprostredne hroziacej poistnej udalosti na poistenej veci do výšky predpokladanej hroziacej škody, najviac však do výšky 10% poistnej sumy,
 - f) primerané náklady na zistenie príčiny a rozsahu škody, ak tieto náklady vynaložil poškodený s písomným súhlasom poisťovateľa, a to do výšky predpokladanej škody, najviac však do výšky 10% poistnej sumy.
2. Predpokladom pre náhradu nákladov podľa ods. 1 písm. e) a f) je, že boli vynaložené v súvislosti so škodou, ktorá je poistnou udalosťou podľa týchto VPPBD.
3. Ak sa k tomu poisťovateľ písomne zaviazal, nahradí v súvislosti s udalosťou, ktorá by mohla byť dôvodom pre poskytnutie poistného plnenia, náklady:
 - a) zodpovedajúce najviac tarifnej odmene advokáta za obhajobu poisteného v prípravnom konaní a pred súdom prvého stupňa v trestnom konaní alebo v priestupkovom konaní vedenom proti nemu, pokiaľ poistený splnil povinnosti uložené mu v čl. 5 ods. 3 písm. b), f), i) a j), ako aj obdobné náklady pred odvolacím súdom,
 - b) konania o náhrade škody pred príslušným orgánom, ak toto konanie bolo potrebné na zistenie zodpovednosti poisteného alebo na zistenie výšky poistného plnenia, pokiaľ je poistený povinný ich uhradiť, vrátane trov právneho zastúpenia poisteného v tomto

konaní, pokiaľ poistený splnil povinnosti uložené mu v čl. 5 ods. 3 písm. b), i) a j),

- c) vynaložené poškodeným v súvislosti s mimosúdnym prerokovaním nároku na náhradu škody, pokiaľ je poistený povinný ich uhradiť a pokiaľ splnil povinnosti uložené mu v čl. 5 ods. 3 písm. b) a i).

Článok 23

Vylúčenia z poistenia

1. Poistenie sa nevzťahuje na zodpovednosť za škodu:

- a) spôsobenú porušením právnej povinnosti poisteným pred uzavretím poistnej zmluvy,
- b) spôsobenú úmyselným konaním,
- c) prevzatú nad rámec stanovený právnymi predpismi,
- d) spôsobenú porušením povinnosti zo záväzkového vzťahu,
- e) spôsobenú nesplnením povinnosti odvrátiť bezprostredne hroziacu škodu a zabrániť zväčšovaniu už vzniknutej škody,
- f) vznikom čistej finančnej škody,
- g) vzniknutú v súvislosti s uplatnením práva na ochranu osobnosti,
- h) o ktorej rozhodol súd v USA alebo Kanade,
- i) spôsobenú uložením pokuty a akýchkoľvek iných sankcií a platieb, ktoré majú charakter sankcie,
- j) na ceninách, platobných kartách, stravných lístkoch, telefónnych kartách, diaľničných nálepkách, zúčtovateľných tlačivách, cenných papieroch, vkladných a šekových knižkách, listinách a spisoch,
- k) spôsobenú schodkom na zverených hodnotách, a rozdieloch zistených pri inventarizácii,
- l) spôsobenú porušením práv duševného vlastníctva, práv z licenčných zmlúv a práv z priemyselných vzorov,
- m) spôsobenú jadrovými rizikami a akýmkoľvek ionizujúcim žiarením,
- n) spôsobené účinkami elektromagnetického poľa,
- o) spôsobenú v príčinnej súvislosti s vojnou, inváziou, občianskou vojnou, vzburou, revolúciou, povstaním, štrajkami, zásahom orgánov štátnej moci a správy alebo na základe ich nariadení, terorizmom, sabotážou a inými nepokojmi a násilnými akciami, ku ktorým došlo v súvislosti s politickými, hospodárskymi alebo celospoločenskými problémami,
- p) spôsobenú infekčnou chorobou,
- q) spôsobenú materiálmi obsahujúcimi azbest a formaldehyd,

r) spôsobenú akýmkoľvek materiálom pochádzajúcim z ľudského tela a akýmkoľvek derivátom alebo biosyntetickým produktom z ľudského tela,

s) spôsobené plesňami alebo hubami akéhokoľvek druhu,

t) spôsobenú spodnou vodou, sadaním pôdy, zosúvaním pôdy, eróziou, priemyselným odstrelom, pozvoľným pôsobením tepla, plynov, pár, vlhkosti a v dôsledku poddolovania, ako aj pôsobením hluku,

u) prerušením, obmedzením alebo kolísaním dodávok elektrickej energie, plynu, vody alebo tepla,

v) v príčinnej súvislosti s výrobou, skladovaním, napĺňaním, prepravou a akoukoľvek manipuláciou s nebezpečnými látkami, napr. horľavými alebo výbušnými materiálmi, jedovatými látkami a pod.,

w) na životnom prostredí a za všetky ďalšie škody vzniknuté následkom znečistenia životného prostredia,

x) na životnom prostredí v zmysle platných smerníc Európskeho parlamentu a Rady o environmentálnej zodpovednosti pri prevencii a náprave environmentálnych škôd alebo v zmysle všeobecne záväzných právnych predpisov upravujúcich environmentálnu zodpovednosť alebo nápravu environmentálnych škôd vrátane preventívnych a nápravných opatrení,

y) ak poistený bez súhlasu poisťovateľa nevzniesie námietku premlčania, zaviazal sa uhradiť premlčanú pohľadávku alebo uzavrie súdny zmier alebo ak nepodá včas opravný prostriedok proti rozhodnutiu príslušných orgánov o náhrade škody, pokiaľ v odvolacej lehote nedostal od poisťovateľa iný pokyn.

2. Poistenie sa ďalej nevzťahuje na zodpovednosť za škodu spôsobenú:

a) činnosťou, pri ktorej povinnosť uzavrieť poistenie ukladá všeobecne záväzný právny predpis,

b) na cudzích hnutel'ných veciach, ktoré boli poistenému požičané, používa ich z iného dôvodu alebo ich má u seba,

c) stratou veci,

d) ak poistená nehnuteľnosť bola schátralá, opustená, neudržiavaná alebo v obdobnom technickom stave,

e) ak poistenú nehnuteľnosť poistený užíval protiprávne.

f) na veciach, ktoré poistený prevzal na spracovanie, opravu, úpravu, predaj, úschovu, skladovanie, sťahovanie alebo na poskytnutie odbornej pomoci,

- g) vzniknutú pri vykonávaní stavebných prác vyžadujúcich stavebné povolenie,
- h) búracími a demolačnými prácami,
- i) na nadzemných a podzemných vedeniach, ako aj za škodu spôsobenú následkom poškodenia týchto vedení,
- j) v súvislosti so zberom, manipuláciou a uskladňovaním odpadu,
- k) v súvislosti s požitím alkoholu alebo návykovej látky alebo lieku označeného varovným symbolom,
- l) zodpovednosť z vlastníctva bytového domu vo výstavbe,
- m) akékoľvek škody vzniknuté z inej príčiny ako je uvedená v čl. 21 týchto poistných podmienok

Článok 24

Územná platnosť poistenia

1. Poistenie sa vzťahuje na poistné udalosti, ktoré nastali na území Slovenskej republiky.

Článok 25

Poistná suma

1. Poistné plnenie poisťovateľa za jednu poistnú udalosť je obmedzené výškou poistnej sumy. Poistné plnenie za všetky poistné udalosti počas jedného poistného obdobia (pre poistné zmluvy s bežným poistným) alebo počas doby poistenia (pre poistné zmluvy s jednorazovým poistným) je obmedzené dvojnásobkom poistnej sumy.
2. Poistnú sumu určuje poisťník.

Článok 26

Limity poistného plnenia

1. Pre poistenie zodpovednosti za škodu platia tieto limity poistného plnenia:
 - a) 500,00 EUR za jednu vec alebo zbierku za škodu spôsobenú na cennostiach, na predmetoch historickej a kultúrnej hodnoty, umeleckých predmetov, starožitnostiach a zbierkach,
 - b) 200,00 EUR za škodu na finančnej hotovosti,

Článok 27

Poistné plnenie

1. Poistné plnenie poskytuje poisťovateľ v mene platnej na území bydliska alebo sídla príjemcu platby (poškodeného).
2. Ak poistený nahradí škodu alebo jej časť so súhlasom poisťovateľa poškodenému priamo, má právo, aby mu poisťovateľ vydal majetkový prospech, ktorý takto získal, avšak len v rozsahu, v akom by bol poisťovateľ povinný poskytnúť poistné plnenie.
3. Ak škoda podľa čl. 21 ods. 1 vznikla poistenému, jeho manželovi/manželke, príbuznému v priamom rade, súrodencovi, osobám ktoré s ním žijú v

spoločnej domácnosti, ďalej podnikateľskému subjektu, v ktorom má poistený, jeho manžel/manželka, príbuzný v priamom rade alebo osoba, ktorá žije s poisteným v spoločnej domácnosti, majetkovú účasť, odpočíta poisťovateľ z poistného plnenia časť rovnú spoluvlastníckemu podielu poisteného.

4. Poistné plnenie, vrátane nákladov podľa čl. 22 ods. 1 písm. e) a f) a ods. 3, nesmie prekročiť poistnú sumu dohodnutú v poistnej zmluve. To platí aj pre súčet všetkých plnení pri sériovej škode.

Článok 28

Právo na vrátenie vyplateného poistného plnenia

1. Ak poistený porušil povinnosti uvedené v čl. 5 ods. 2 a 3 alebo v poistnej zmluve a toto porušenie malo podstatný vplyv na vznik poistnej udalosti a na výšku poistného plnenia, alebo týmto porušením sa sťažilo zistenie právneho dôvodu plnenia, rozsahu alebo výšky škody alebo náhrada škody nemohla byť poskytnutá včas, alebo sa zvýšili náklady poisťovateľa na zisťovanie rozsahu následkov poistnej udalosti má poisťovateľ voči nemu právo na primeranú náhradu vyplatených súm až do výšky vyplateného poistného plnenia, s prihliadnutím k tomu, aký vplyv malo toto porušenie na rozsah povinnosti poisťovateľa plniť.
2. Uplatnením práva podľa ods. 1 nie je dotknuté právo poisťovateľa, ktoré mu v dôsledku vyplatenia poistného plnenia patrí voči inému.

ČASŤ IV.

Záverečné ustanovenia

Článok 29

Záverečné ustanovenia

1. Od ustanovení čl. 1 až 28 sa možno v poistnej zmluve odchýliť.
2. Pre prípadné spory týkajúce sa poistných vzťahov medzi poisteným a poisťovateľom sú príslušné súdy v Slovenskej republike
3. Ak sa právne predpisy alebo technické normy uvedené v týchto VPPBD novelizujú, alebo nahradia novými, nestrácajú ustanovenia, ktoré sa na tieto právne predpisy alebo technické normy odvolávajú, platnosť, ale právne predpisy alebo technické normy uvedené v týchto ustanoveniach sa automaticky nahrádzajú novelizovanými alebo novými technickými normami.
4. Nároky poisťníka a poisteného z poistnej zmluvy uzavretej podľa týchto poistných

- podmienok nie je možné postúpiť na inú osobu.
5. Sťažnosti na správnosť a kvalitu služieb poisťovateľa sa podávajú písomnou formou na adrese: Union poisťovňa, a. s., Bajkalská 29/A, 813 60 Bratislava alebo na ktoromkoľvek inom pracovisku poisťovateľa. O výsledku vybavenia sťažnosti bude osoba podávajúca sťažnosť informovaná listom do 30 dní odo dňa prijatia sťažnosti. Ak vybavenie sťažnosti bude trvať dlhšie, ako je uvedené v predchádzajúcej vete,
- bude o tejto skutočnosti osoba podávajúca sťažnosť písomne informovaná. Ak poistník, alebo poistený nie je spokojný s tým, ako Poisťovateľ vybavil jeho sťažnosť, alebo ak nedostal odpoveď do 30 dní od jej podania, má právo podať návrh na alternatívne riešenie sporu subjektu alternatívneho riešenia sporov.
6. Tieto VPPBD nadobúdajú účinnosť dňom 21.11.2016.